

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้มีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ฉบับที่ 32 เดิม) เพื่อลดจำนวนทางเลือก ความซ้ำซ้อน และความไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้นภายใน มาตรฐานการบัญชี และเพื่อให้มีข้อกำหนดเช่นเดียวกันกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ พ.ศ. 2552 ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขใหม่ อีกทั้งกำหนดแนวทางและคำอธิบายเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในบางเรื่องเพิ่มเติม โดยให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลัง วันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป (สภาวิชาชีพการบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553) ประเด็น การเปลี่ยนแปลงและข้อพิจารณาที่สำคัญ เช่น ส่วนประกอบของราคาทุนของที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์ ที่รวมถึงต้นทุนที่ประมาณการเบื้องต้นสำหรับการรื้อขนย้าย และการบูรณะสถานที่ตั้งของ สินทรัพย์ ซึ่งเป็นภาระผูกพันของกิจการที่เกิดขึ้นเมื่อได้สินทรัพย์มาหรือจากการใช้งานสินทรัพย์ นั้น การวัดมูลค่าต้นทุนของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นการแลกเปลี่ยนนั้นขาดเนื้อหาเชิงพาณิชย์หรือไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ที่ได้มาและนำไปแลกเปลี่ยนได้อย่างน่าเชื่อถือ อีกทั้งหากสินทรัพย์ที่ได้มาไม่ได้วัดด้วยมูลค่า ยุติธรรม ให้วัดมูลค่าสินทรัพย์ที่ได้มาด้วยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่นำไปแลกเปลี่ยน การรับรู้ รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ไปยังส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญของสินทรัพย์และคิดค่าเสื่อมราคา แยกกัน การพิจารณาทบทวนมูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์อย่างน้อยทุกสิ้น รอบปีบัญชี หากคาดว่ามูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ต่างไปจากที่ ได้ประมาณไว้ ต้องถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางการบัญชี ให้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็น ต้นไป เป็นต้น (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553 : ออนไลน์)

การเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชีอย่างต่อเนื่องนั้น กระตุ้นให้ธุรกิจ หันไปใช้บริการจัดทำบัญชีจากนักบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น ในด้านของผู้ให้บริการรับ ทำบัญชีก็มีการแข่งขันกัน ความอยู่รอดของกิจการรับทำบัญชีไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนลูกค้าแต่เพียง

อย่างเฉียว แต่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะรักษาลูกค้าให้ใช้บริการอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยคุณค่าต่อลูกค้าและปัจจัยต้นทุนในการเปลี่ยนสำนักงานบัญชี มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจใช้บริการสำนักงานบัญชีอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบปัญหาในการใช้บริการจัดทำบัญชีอื่นอีก เช่น การส่งพนักงานบัญชีที่ขาดประสบการณ์มาติดต่อลูกค้า และการไม่แจ้งข่าวสารความคืบหน้าทางวิชาชีพบัญชีให้ลูกค้าทราบ (ปัญญาภรณ์ กองประดิษฐ์ และ วรณิ เตโชโยธิน, 2553)

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีสถิติการจดทะเบียนนิติบุคคลมากที่สุดในเขตจังหวัดภาคเหนือ และปัจจุบันมีสำนักงานบัญชีที่มีการจัดตั้งในรูปแบบนิติบุคคลและไม่ใช่นิติบุคคล รวมจำนวน 186 แห่ง (กระทรวงพาณิชย์, กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่, 2554 : ออนไลน์) อีกทั้ง จากผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีของไทยที่มีการปรับปรุงและประกาศใช้ปี พ.ศ. 2542 ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลางเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีที่ไม่มีการปรับปรุง ส่วนมาตรฐานการบัญชีที่ออกใหม่นั้นมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ (จรี วิจิตรนบดี, 2543)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการรับทำบัญชี จังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาผู้ทำบัญชีให้มีความรู้ความเข้าใจและเป็นประโยชน์ทำให้ธุรกิจมีการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้องตามข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชีต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการรับทำบัญชี ในจังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการรับทำบัญชี ในจังหวัดเชียงใหม่
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ทำบัญชีให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี

นิยามศัพท์

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการทราบและเข้าใจในเนื้อหาของมาตรฐานการบัญชีอย่างเพียงพอ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) หมายถึง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป

ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการรับทำบัญชี หมายถึง หัวหน้าสำนักงาน ผู้เป็นส่วน ส่วน กรรมการ หรือผู้ช่วยผู้ทำบัญชี ซึ่งขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

สำนักงานบริการรับทำบัญชี หมายถึง สำนักงานที่ให้บริการรับทำบัญชี ที่ได้จัดตั้งในรูปนิติบุคคลและไม่ใช่นิติบุคคล